

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 6

Частина I

**Одеса
2020**

УДК 311
ББК 60.6

Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. Випуск 6. Частина I. – Одеса, ОНЕУ. – 2020. – 202 с.

Автори:

Вітковська К. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Милашко О. Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Ольвінська Ю. О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Підгорний А.З. – к.е.н., професор, завідувач кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Погорелова Т. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Самотоєнкова О. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Тарасова К. І. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Абалмасова М. П. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Агапченко К. А. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Березорудський А. М. – студент факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Білоус О. Ю. – студент факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Бойко В. С. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Бойчева О. П. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Бурлаєва В. С. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Гарашенко О. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Капустян Г. В. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Лабенко О. В. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Любович А. А. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Манєва К. П. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Мівшук Ю. І. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Мотишена В. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Осадчук Я. В. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Стародубцева Т. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Унтілов В. В. – студент факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Чайковська О. О. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету,

Чумаченко Н. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Штельмашук М. С. – студентка факультету економіки та управління підприємством Одеського національного економічного університету.

У збірнику наводяться результати дослідження студентів та викладачів кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів у деяких країнах світу, в Україні та окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

ЗМІСТ

Бурлаєва В.С., Ольвінська Ю.О. Стан здоров'я населення як чинник людського розвитку.....	6
Унтілов В.В., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз грошового ринку України.....	12
Стародубцева Т.В., Милашко О.Г. Статистичний аналіз зовнішньоекономічної діяльності України.....	20
Бойчева О.П., Вітковська К.В. Аналіз доходів населення Одеської області за даними вибіркового обстеження.....	31
Любович А.А., Підгорний А.З. Стан та перспективи розвитку соціальної сфери в Україні.....	41
Манєва К.П., Погорєлова Т.В. Статистичне оцінювання доходів Зведеного бюджету України.....	49
Чумаченко Н.В., Вітковська К.В. Рівень життя населення в умовах сучасності.....	57
Штельмашук М.С., Ольвінська Ю.О. Стан та розвиток альтернативних джерел енергії.....	66
Бойко В.С., Ольвінська Ю.О. Екологічний аспект людського розвитку.....	71
Мотишена В.В., Ольвінська Ю.О. Валовий внутрішній продукт як фактор людського розвитку.....	79
Білоус О.Ю., Ольвінська Ю.О. Аналіз забруднення світового океану.....	84
Лабенко О.В., Ольвінська Ю.О. Споживчий кошик як індикатор рівня життя.....	89
Чайковська О.О., Ольвінська Ю.О. Біологічне різноманіття сьогодення та його загрози.....	94
Білоус О.Ю., Тарасова К.І. Аналіз розвитку тютюнової промисловості України.....	99
Бойко В.С., Тарасова К.І. Економічні ризики в умовах глобалізації.....	106
Мотишена В.В., Тарасова К.І. Кібер-ризики як похідна розвитку технологій.....	116

Капустян Г.В., Ольвінська Ю.О. Проблеми та перспективи впровадження медичного страхування в Україні.....	124
Осадчук Я.В., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз забруднення планети пластиком.....	133
Агапченко К.А., Милашко О.Г. Статистичний аналіз макроекономічних показників Норвегії за даними системи національних рахунків.....	139
Березорудський А.М., Милашко О.Г. Аналіз стану економіки Чеської Республіки.....	144
Бойко В.С., Милашко О.Г. Дослідження динаміки основних макроекономічних показників Франції.....	152
Мившук Ю.І., Самотосенкова О.В. Статистична оцінка стану ринку праці в Україні.....	160
Бойко В.С., Вітковська К.В. Історія розвитку вибіркового методу.....	168
Гарашенко О.В., Вітковська К.В. Питання проведення вибірових обстежень у маркетингових дослідженнях.....	176
Абалмасова М.П., Вітковська К.В. Статистичний аналіз результатів вибіркового обстеження економічної діяльності населення.....	182
Агапченко К.А., Вітковська К.В. Методологічні аспекти проведення вибірових спостережень домогосподарств у сільській місцевості з питань їх сільськогосподарської діяльності..	190
Мотишена В.В., Вітковська К.В. Обстеження умов життя домогосподарств: переваги та недоліки.....	197

РІВЕНЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ

Чумаченко Н. В.¹, Вітковська К. В.²

¹ – студент, кафедра статистики,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Чумаченко Н. В., Вітковська К. В. Рівень життя населення в умовах сучасності. У статті розглянута різниця в рівні життя населення окремих регіонів, що зумовлена впливом різноманітних факторів, які неоднаково поєднуються в кожній області. Також зроблено ґрунтовний аналіз рівня та якості життя населення України, його змін та тенденцій за останні роки. Проаналізовано основні показники, зокрема доходи і витрати та рівень бідності, а також їх реальне значення для населення. Зроблено порівняння цих показників за регіонами. А також запропоновані шляхи підвищення рівня життя населення. Виявлено позитивні та негативні сторони цих методів.

Ключові слова: якість життя, рівень життя населення, рівень бідності, регіональний інтегральний індекс людського розвитку.

Chumachenko N. V., Vitkovskaya K. V. The standard of living of the population in the present conditions. The article examines the difference in the living standards of the population of individual regions, which is caused by the influence of various factors, which are not combined in each area. Also, a thorough analysis of the level and quality of life of the Ukrainian population, its changes and trends in recent years. The main indicators are analyzed, including income and expenditure, and the level of poverty, as well as their real significance for the population. A comparison of these indicators by region is made. Ways to raise the standard of living of the population are also proposed.

Keywords: quality of life, standard of living, poverty, regional integral index of human development

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Чумаченко, Н. В. Рівень життя населення в умовах сучасності [Текст] / Н. В. Чумаченко, К. В. Вітковська // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 6. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2020. – С. 57 – 65.

Постановка проблеми. Вибіркове обстеження є одним із найбільш поширених різновидів несучільних спостережень, які статистична практика використовує для вивчення економічної діяльності підприємств. Його застосовують для оцінки обсягів роздрібного товарообороту підприємств торгівлі, обсягів виробництва та реалізації малих підприємств різних видів діяльності, структури відповідних операційних витрат тощо.

Саме за рахунок ширшого використання методології вибіркового обстеження у статистиці підприємств передбачається зменшення звітного навантаження на статистичні одиниці.

Мета статті В умовах трансформаційних перетворень Україна буде економічні відносини з орієнтацією на міжнародні стандарти. Одним із показників ефективності такої економіки є високий рівень життя населення та забезпечення його зростання. Оскільки основною складовою рівня життя населення є матеріальне становище громадян, тому надзвичайно важливими є наукові дослідження, пов'язані з теоретичними та практичними аспектами доходів і життєвого рівня, відслідковуванням тенденцій у їх зміні з метою своєчасного коригування механізму реалізації політики, щодо підвищення рівня життя населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження рівня та якості життя відображені в працях зарубіжних вчених С. Айвазяна, А. Бергсона, Р. Конверса, Л. Джорджа, Л. Беарона, М. Пааше, У. Роджерса, А. Сена, М. Фаркюгара, Е. Фромма. Питання оцінки і проблем забезпечення рівня життя населення, формування його регіональної диференціації розкриті в наукових працях таких вітчизняних вчених, як: О. Куліш, Н. Куриш, Е. Лібанова, Н. Овчарова, В. Онікієнко, В. Постніков, Є. Приступа та ін. Разом з тим, слід зазначити, що питання аналізу рівня життя населення, їх взаємозв'язку з ефективністю соціально-економічного розвитку регіону в умовах реформування економіки України є недостатньо висвітленими у вітчизняній економічній літературі, а зарубіжні розробки вимагають серйозного осмислення при застосуванні до реалій вітчизняної економіки з урахуванням її специфіки.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Хоча питаннями якості та рівня життя населення займалося і займається багато науковців, більшість питань потребує подальшого дослідження та конкретизації.

Виклад основного матеріалу. Зазначимо, що рівень життя – це ступінь задоволення матеріальних, духовних і соціальних потреб населення. Але необхідно враховувати, що рівень життя – це динамічний процес, який відчуває вплив безлічі факторів. Визначення рівня життя – складний і неоднозначний процес. Оскільки він, з одного боку, залежить від складу і величини потреб суспільства, а з іншого – обмежується можливостями щодо їх задоволення, знову ж виходячи з різних факторів, що обумовлюють економічне, політичне і соціальне становище в країні. Сюди відносяться ефективність виробництва та сфери послуг, стан науково-технічного прогресу, культурноосвітній рівень населення, національні особливості тощо. Рівень життя оцінює якість життя населення і служить критерієм під час вибору напрямів та пріоритетів економічної і соціальної політики держави. Поняття «якість життя» є більш ширшим, ніж просто суто матеріальна забезпеченість. Якість життя розглядається як система показників, що характеризують ступінь

реалізації життєвих стратегій людей, задоволення їх життєвих потреб. Програмні поліпшення якості життя розглядаються як соціальний проект, Глобальні та національні проблеми економіки спрямований на збільшення можливостей людей вирішувати свої проблеми, домагатися особистого успіху та індивідуального щастя.

Аналіз наукових досліджень показав, що серед вчених немає єдиної думки щодо визначення поняття "рівень життя". Різні вчені трактують цю категорію залежно від об'єкта і предмета свого дослідження. Загалом можна виокремити два підходи до визначення поняття "рівень життя". На думку Горшеніна О. В., рівень життя населення – це рівень добробуту населення, споживання благ і послуг, сукупність умов і показників, що характеризують досягнутий рівень благополуччя [1, с. 131].

На переконання Мандибури В. О. рівень життя характеризує досягнутий на визначений проміжок часу в суспільстві ступінь задоволення різноманітних потреб населення (фізичні, соціальні, інтелектуальні, духовні, політичні), включаючи реальні економічні джерела та соціально-правові гарантії забезпечення умов життєдіяльності населення [2, с. 5] та інших.

За визначенням ООН, рівень життя – це сукупність таких показників: здоров'я, в тому числі демографічні умови, їжа, одяг, фонди споживання і нагромадження, умови праці, освіта, в т. ч. письменність, житло, включаючи його благоустрій, соціальне забезпечення, тощо.

Для характеристики рівня життя ООН використовує такий показник, як "індекс розвитку людського потенціалу" (ІРЛП), який застосовується з 1990 року як незалежний емпірично обґрунтований аналіз основних питань, тенденцій та політики в сфері розвитку. Крім того Індекс людського розвитку, розташовує визнані у світі країни і території в порядку їх досягнень у царині людського розвитку. Він включає в себе: тривалість життя населення – 25-85 років; рівень освіти – 0-100% (кількість років, які провів в режимі навчання після 15 років середній громадянин); обсяг ВВП на душу населення від 200 до 4000 \$ США; ступінь задоволення матеріальних, духовних та соціальних потреб людини.

Проаналізуємо динаміку показників індексу розвитку людського розвитку вцілому по Україні. (Табл. 1)

Починаючи з 2006 року ми бачимо зростання ІЛР хоча воно дуже повільне. Тож у 2017 році порівняно з 2006 ІЛР зріс лише на 3,6%. Але якщо брати в увагу місце України у всесвітньому рейтингу можна казати про від'ємну динаміку. Якщо у 2006 році ми посідали 77 місце, то в 2017 лише 88. Найвищу позицію Україна займала у 2010 році – 69. Найгіршу позицію Україна займає у 2017.

Розглянемо більш детально складові ІЛР та їх динаміку за останні 10 років. Що стосується середньої очікуваної тривалості життя весь аналізований період вона зростала, отож на у 2017 порівняно з 2006

роком зріс на 3,8 років або на 5,6% .

Таблиця 1

Динаміка індексу людського розвитку в Україні у 2006-2017 рр.

Рік	Значення ІРЛ	Рейтинг за ІРЛ	Очікувана тривалість життя	Очікувана кількість років навчання	ВНД на душу населення за ПКС	Темп приросту ІЛР до попереднього року
2006	0,725	77	68,1	13,9	7184	...
2007	0,732	76	68,3	14,1	8006	0,97
2008	0,736	79	68,3	14,3	8396	0,55
2009	0,728	85	69,3	14,5	7240	-1,09
2010	0,733	69	68,6	14,6	7666	0,69
2011	0,737	76	69,8	15,1	8282	0,55
2012	0,74	77	70,3	15,2	8475	0,41
2013	0,733	78	70,7	15,2	8630	-0,95
2014	0,734	83	71	15,3	8667	0,14
2015	0,739	81	71,1	15,3	7949	0,68
2016	0,743	84	71,5	15	8270	0,54
2017	0,751	88	71,9	15	8667	1,08

Освітній компонент ІЛР складається з двох частин: індексу грамотності дорослого населення (віком від 15 років) та індексу сукупної частки учнів (ІСЧУ). Індекс грамотності дорослого населення для України є традиційно високим, останні роки він перебуває на рівні 99,6 %, що цілком узгоджується із середнім рівнем цього показника в країнах Східної Європи та СНД, і є наслідком тривалої уваги до освіти в нашій країні (передусім за часів Радянського Союзу). Тож за цими двома показниками відбулось також невелике покращення. У 2017 році порівнянно з 2006 очікувана тривалість навчання на 1.1 року або на 7,9%, за цей період фактична тривалість навчання зросла на 0,4 року або 3,6%

З трьох основних компонентів ІЛР Україна найбільше відстає за показником виробництва валового національного продукту на душу населення. Отож у 2017 році порівнянно з 2006 роком ВНД зріс на 1483 долари або на 20,6%. І хоча здається що динаміка за цим показником доволі непогана слід говорити про те, що на ВНД впливає рівень інфляції та населення країни. Душові показники ВНД, багато в чому визначають життєвий рівень наших громадян, в Україні вкрай низькі. Вони на 37% нижче середньосвітових, не кажучи вже про порівняння з аналогами для країн Євросоюзу, які вище в кілька разів. За цим критерієм Україна знаходиться на 99-му місці.

З метою більш повного врахування територіальних відмінностей в Україні розраховується також регіональний індекс людського розвитку. До розрахунку включено 33 показники, об'єднані у 6 блоків відповідно до основних аспектів людського розвитку: відтворення населення; соціальне становище; комфортне життя; добробут; гідна праця; освіта. У 2016 році найвищі позиції в рейтингу за значеннями інтегрального регіонального індексу людського розвитку мали Івано-Франківська, Чернівецька, Закарпатська області, найнижчі – Кіровоградська, Херсонська, Житомирська області (табл. 2). Різниця між максимальним значенням інтегрального індексу в Івано-Франківській області (4,3968) та мінімальним (Житомирська область – 3,5656) складає 1,2 рази

Таблиця 2

Рейтинг регіонів України за значеннями інтегрального регіонального індексу людського розвитку у 2017 році

Регіони	2017	Ранг	Регіони	2017	Ранг
Чернівецька	4,229	1	Сумська	3,743	14
Івано-Франківська	4,155	2	Черкаська	3,729	15
Львівська	4,131	3	Чернігівська	3,725	16
Харківська	4,056	4	Одеська	3,71	17
Закарпатська	4,023	5	Рівненська	3,658	18
Тернопільська	3,975	6	Хмельницька	3,619	19
Полтавська	3,91	7	Житомирська	3,547	20
Миколаївська	3,865	8	Херсонська	3,544	21
Вінницька	3,857	9	Кіровоградська	3,526	22
Запорізька	3,818	10	Луганська	...	23
Волинська	3,811	11	Донецька	...	23
Дніпропетровська	3,769	12	АР Крим	...	23
Київська	3,754	13			

На основі даних (Таблиці 2.) проведемо групування регіонів України за кількісною ознакою, а саме за значеннями інтегрального регіонального індексу людського розвитку. Для цього розрахуємо кількість груп для сукупності регіонів України на основі формули Стерджеса:

$$n = 1 + 3,322 \lg 23 = 1 + 3,322 * 1,342 \approx 5$$

Знайдемо розмір кожного інтервалу на наступною формулою:

$$h = \frac{X_{\max} - X_{\min}}{n} \quad (1)$$

$$h = (4,223 - 3,526) / 5 = 0,1394 \text{ відсоткових пунктів}$$

Результати групування регіонів України за значеннями

інтегрального регіонального індексу людського розвитку. табл.3 та рис.3

Таблиця 3

Розподіл регіонів України за значеннями інтегрального регіонального індексу людського розвитку у 2017 році

Відносний рівень бідності, відсоткових пунктів	Частоти, одиниць	Накопичені частоти, одиниць, S	Частки, %	Накопичені частки, %
3,526 – 3,665	5	5	22,7	22,7
3,665 – 3,804	6	11	27,4	50,1
3,804 – 3,943	5	16	22,7	72,8
3,943- 4,082	3	19	13,6	86,4
4,082 – 4,223	3	22	13,6	100,0
Разом	22	-	100,0	-

Рис.1 Розподіл регіонів України за значеннями інтегрального регіонального індексу людського розвитку у 2017 році

В результаті проведеного групування було отримано 5 груп, одна з яких містить найбільшу кількість регіонів, а саме 6 регіонів або 27,4% від загальної кількості в кожній. За даними таблиці 3 розрахуємо моду за формулою:

$$M_0 = x_{M_0} + h_{M_0} \times \frac{m_{M_0} - m_{M_0-1}}{(m_{M_0} - m_{M_0-1}) + (m_{M_0} - m_{M_0+1})} \quad (2)$$

де x_{M_0} – нижня межа модального інтервалу, тобто інтервалу середнього рівня зайнятості, який має найбільша частина населення в ряду розподілу;

h_{M_0} – величина модального інтервалу;

$m_{M_0}, m_{M_0-1}, m_{M_0+1}$ – частоти, що відповідають модальному, перед модальному та після модальному інтервалам.

$$M_0 = 3,665 + 0,139 \times \frac{6-5}{(6-5) + (6-5)} = 3,735$$

Серед усіх регіонів України найчастіше зустрічаються регіони в яких інтегральний регіональний індекс людського розвитку складає 3.735.

В інтервальному варіаційному ряді медіана визначається за формулою:

$$\hat{i}_A = x_{M_e} + h_{M_e} \times \frac{\frac{1}{2} \sum m - S_{M_e-1}}{m_{M_e}} \quad (3)$$

де x_{M_e} – нижня межа медіанного інтервалу;

h_{M_e} – величина медіанного інтервалу;

$\sum m$ – сума всіх частот або часток ряду розподілу;

S_{M_e-1} – накопичена частота або частка перед медіанного інтервалу;

m_{M_e} – частота або частка медіанного інтервалу.

$$M_E = 3,665 + 0,139 \times \frac{11-11}{6} = 3,804$$

В Україні у половини регіонів інтегральний регіональний індекс людського розвитку складав менше ніж 3,804 а у іншій половині більше ніж 3,804.

$$Q_1 = 3,665 + 0,139 \times \frac{\frac{1}{4} \times 22 - 5}{6} = 3,681$$

В Україні 25% регіонів інтегральний регіональний індекс людського розвитку складав менше ніж 3,681, а 75% більше ніж 3,681.

$$Q_3 = 3,943 + 0,139 \times \frac{\frac{3}{4} \times 22 - 16}{3} = 3,966$$

В Україні 75 % регіонів інтегральний регіональний індекс людського розвитку складав менше ніж 3,966 ,а 25% більше ніж 3,966.

Отже сучасний стан рівня життя населення на протязі певного періоду часу бажає бути кращим. Тому в Україні було прийнято “Стратегію демографічного розвитку України на 2009-2020 роки”, основним завданням якої є покращення якості життя населення України і покращення якості власне самого населення, подолання демографічної

кризи, поліпшення якості життя населення та збереження духовного потенціалу. Тому Стра-тегія побудована на сприянні природного відтворенню та збільшенню кількості та якості саме українського населення. Звичайно, це не означає повної відмови від міграції, але пріоритет належить сприянню поверненню в Україну української діаспори, насамперед трудової міграції останніх років. А також залученню тільки тих мігрантів, які насправді принесуть користь Україні та українському народу [3, с. 235].

Головна особливість Стратегії полягає в тому, що її затверджено як пріоритетну державну програму. Тобто тепер всі державні програми повинні при своїй розробці проходити перевірку на предмет сприяння/несприяння Стратегії демографічного розвитку України на 2009-2020 роки.

Крім того, Мінсоцполітики уже розробило низку законодавчих актів, а спільно з провідними вченими – Програму створення робочих місць та стабілізації зайнятості у Донецькій та Луганській областях до 2021 року. Вагоме місце в програмі відведено заходам щодо відновлення життєдіяльності території після реструктуризації вугільної галузі та створенню нових місць для майже 22 тис. шахтарів та збереження зайнятості працівників на понад 1300 об'єктах соціальної інфраструктури. Це інновація у сфері реструктуризації зайнятості та розвитку трудового потенціалу Донбасу.

Сучасна держава може стійко розвиватися тільки за умови, якщо її економічна політика спрямована на поліпшення рівня життя населення, розширення їх можливостей формувати власне майбутнє. Для цього необхідно не тільки збільшувати доходи населення, а й поліпшувати багато інших компонент рівня життя громадян: створювати реальну рівність для здобуття освіти і працевлаштування; забезпечувати рівні можливості для чоловіків та жінок; високий рівень медичного обслуговування; якісне харчування й ін.

Висновки. Таким чином, проведений аналіз свідчить, що в Україні регіони мають різний рівень соціально-економічного розвитку, і відповідно рівень життя населення, що обумовлюється різним географічним положенням, природно – кліматичними умовами, демографічною ситуацією, історією розвитку та ін. Це породжує немало соціально – економічних проблем. Тому держава повинна в першу чергу поліпшувати життєвий рівень у відсталих областях шляхом проведення регіональної політики, яка спрямована на вирівнювання умов життя та підвищення рівня їх розвитку [4, с. 5].

Основними перспективними напрямками та заходами щодо підвищення рівня життя населення повинні бути: скорочення бідності та загальне підвищення рівня життя населення; розвиток ринку праці та забезпечення умов гідної праці; розробка та впровадження державних мінімальних соціальних програм, які повинні бути спрямовані на

фінансове забезпечення основних конституційних прав громадян, зміцнення фінансової бази та збереження єдиного соціального простору у зрізній області, районів та інших адміністративних одиниць; розвиток програм державно-приватного партнерства у подальшій перспективі це дасть змогу підвищити рівень життя населення та задовільнити суспільні та економічні потреби людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Офіційний сайт Державної служби статистики в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
2. Гвелесіані А. Вплив соціально – економічного розвитку на диференціацію доходів населення України / А. Гвелесіані, І. Литвин // Економіка України. – 2010. - №1. – С. 82-89.
3. Про затвердження Стратегії демографічного розвитку в період до 2015 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 червня 2006 р. N 879 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>
4. Вітковська К. В. Моніторинг диференціації рівня доходів населення на регіональному рівні // А.З. Підгорний, К.В. Вітковська. - Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. - №9/1(148). – С. 6265.
5. Підгорний, А. З. Соціально-демографічна статистика: Підручник / А .З. Підгорний, О. В. Самоєнкова, Ю. О Ольвінська, К. В. Вітковська. - Одеса: ОДЕУ, 2017. – 408 с.
6. Самоєнкова О.В. Соціальна статистика: навчальний посібник / О. В. Самоєнкова, Ю. А. Ольвінська. - Одеса: ОДЕУ, 2009. - 102 с.
7. Ольвінська Ю. О. Диференціація регіонів України за рівнем людського розвитку / Ю. О. Ольвінська // Economics, management, law: problems and prospects: Collection of scientific articles. - United Kingdom: Agenda Publishing House, 2015.- Vol. 1. – P. 350-353.
8. Підгорний А. З. Статистичні методи в управлінні розвитком регіону : монографія // А. З. Підгорний, О. В. Самоєнкова, О. Г. Милашко та ін. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2016. – 218 с
9. Вітковська К. В. Питання оцінки рівня життя в регіонах України // К.В. Вітковська Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічних рівнях: Міжнародна науково-практична конференція (Одеса 18- 19.04.2019). – Одеса: ОНЕУ, 2019. – С.34-36
10. Olvinskaya J. O. Dynamics of indicators of human development in Ukraine / J. O. Olvinskaya // Economics, management, law: realities and perspectives: Collection of scientific articles. - Les Editions L'Originale, Paris, France. 2016. - P. 265- 269.
11. Ольвінська Ю. О. Регіональні порівняння людського розвитку / Ю. О. Ольвінська // Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічних рівнях: Міжнародна науково-практична конференція (Одеса 18- 19.04.2019). – Одеса: ОНЕУ, 2019. – С. 10-15.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ВИПУСК 6

Частина I

**Одеса
2020**